

Улогчо эл, торылык да гын берг!

19-ше (3511) №,
2021 ий 7 май,
кугарня.

Будь готов/

ЯМДЕ-ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

ТЫНЫСЛЫКЫМ ЛИШЕМ ДЕН КОЧАМ

Фотом еш архив-гыч налме.

МАЙ
9 **К**
Сенымаш кече!

ПОДПИСКЕ

Рекламе.

«Ямде лий»
газетлан мөйгө
гыч лекде возал-
таш лиеш.

podpiska.pochta.ru
сайтыш пурыза але
«Почта России»
мобильный прило-
женийым телефонш-
кыда шындыза.

Ак - 363 тенгеат
18 ыр.

Индекс - П4696.

Кугу Ачамланде сарыште крдалше да тыныс илыш
верч курымешлан вуйыштым пыштыше кугезе коча-кована-вла-
кым эре шарнена. А Сенымаш кечын вуйым савен тауштена.
2-шо номеран Кужэнер школын 10-шо классыштыже тунемше
Аня Александрова кугезе кочаже Алексей Андреевич
Александровын илыш корныжым шымлен. Вургемже ден арвер-
же-влакым иквереш чумырен, мотор фотом ыштен. «Мыйын еш
архивем» республикысе конкурсыш ушнен да сенышыш лектын.

– Еш архивыште кочамын ятыр арверже аралалтеш. Эн
шергаканже – китель. Тудын дене 1946 ий июльышто мөйгө
пörтылын. Кочам «За отвагу», «За оборону Кавказа» да моло
медаль-влак дене палемдалтын. 1947 ийыште возымо авто-
биографийже, 1929-1977 ийласе документше-влак ульт.
Тудын фотографийже-влак – еш реликвий. Кочам сенымашым
лишемдаш полшен. Мый тудын дене кугешнем, – ойла Аня.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Снимкыште: А.А.Александровын тукым шүжарже
Э.С.Паймерова да Аня уныкаже.

Куан да чап

Тунемше-влакын всероссийский олимпиадыштын регионьсо этапшын да финалжын лектышыжым Йошкар-Оласе 28-ше номеран лицейыште иктешленыт. Регионьсо йыжыныште сенгышыш

лекше 36 ўдыр-рвезылан грамотым да медальым кучыктеныт.

Тышеч 3 тунемше олимпиадын финалыштыже келгешинчымашым ончыктен: технологий, географий, химий предметла дене сенгыше да призёр лийыныт.

Л.ГРИГОРЬЕВА
ямдылен.

Всероссийский олимпиадын регионьсо этапшым иктешлыме почеш, Политехнический лицей-интернат, Йошкар-Оласе 28-ше номеран лицей, Бауман лицей эн шуко сенгыше ден призёрым ямдыленыт. Ялысе школ-влак коклаште Шуко профилян лицей-интернат ойыртемалтын.

Российысе увер

Ўдыр-рвезе-влак, калык вургем дене войзалтын, «Дети России» всероссийский конкурсш ушныза. Пашам 15 май марте deti@nazaccent.ru адрес дене электрон почтыш колтыза.

8-11-ше класслаште тунемше-влак «История семьи – история Отечества» всероссийский шымлымаш паша конкурсш ушнен кертыт. Кугу Ачамланде сарыште крдалаше ен-влак нерген шымлымашым эртарыман да smallhomeland.ru сайтыш колтыман. Иктешлымаш 25 июньышто лиеш.

15 майыште Химий дене всероссийский диктант онлайн да заочно эртаралтеш. Химдиктант.рф сайтышке пурыман да келшыше форматим ойырыман. 45 минут жапыште 25 йодышлан вашмутым пуыман.

Марий Элысе увер

Республикысе йоча да самырык-влаклан В.Х.Колумб лумеш книгагудо школ, библиотеке, сымыктыш тонеж-шамычым «Кугезына-влакын легендышт» регион-влак кокласе акцийыш ушнаш ўжеш. Патриот шўлышан да марий талешке-шамычлан пөлеклалтше мероприятийым эртарыман да уверым «ВКонтакте» соцыкылысе лаштыкеш #ЛегендыНашихПредков хештег дене верандыман.

15 майыште «Тоштер йўд» акций эртаралтеш. Тўн теме – «Больше чем музей». Мероприятий Науко да технологий идалыкклан пөлеклалтеш.

Марий Эл Республикысе МВД 6-14 ияш ўдыр-рвезе-влаклан «Полицейский дядя Стёпа» республикысе конкурсым эртара. Пашам 17 май марте тыгай адрес дене намиыман: Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 114-ше пöрт.

Уш-акыл модыш

Руэм школышто 2-шо «Б» классыште тунемше-влак (снимкыште) космонавтике дене кылдалтше книга-влакым тылзе мучко лудыныт. Кок командылан шелалтын, «Далёкий космос» брейнингыште шинчымашыштым тергенит. Модышым селасе книгагудо пашаен Т.И.Кудряева эртарен. Сенгышыш «Орбита» команде лектын.

Авторын фотожо.

«Орбита» командылан шелалтын, «Далёкий космос» брейнингыште шинчымашыштым тергенит. Модышым селасе книгагудо пашаен Т.И.Кудряева эртарен. Сенгышыш «Орбита» команде лектын.

Медведево район.

Л.ИВАНОВА.

Историйым шергалына

1944 ий 12 май – Крымым фашист тїшка деч пїттынек утарыме кече. Крымский наступательный операций мучашлалтын.

«Культура» нацпроект почеш Россий мучко 75 мультимедиа-гид лекшаш. Т.Евсеев лумеш Национальный тоштерын «Марийский край. Вехи истории» экспозицийжым «Артефакт» мобильный платформышто ончаш лиеш.

Тўн сомыл – тунемаш

Жап пеш писын эрта. Теве гына парт коклашке шична, тунемме идалык мучашлалтешат. Ик велым, тиде куан: кужу кеҗеж каныш тўналеш. Вес могырым, кажне йочан ончылныжо кугу паша – тунемме идалыкым сай отметке дене пытарыман. Тидлан чот тыршыман: тергыме пашам сайын возыман. Тиде тунемме идалык сай шарнымашым кода манын, мый моткоч ўшанем.

Валерия КИРИЛЛОВА.

Морко, Шўргыял.

Пүртүс ава гай мыланна

Анна БОГАТЫРЕВАН
сүретше.

Советский, Ышнур.

«Парк-влакын маршышт» пүртүс аралыме тўнямбал акций радамыште «Кугу Какшан» заповедник «Маскаиге – заповедникын символжо», «Заповедникысе пүртүс тўня», «Илыше чодыра» конкурс-влакым эрта-рен. Тагасымашке республикысе 69 школ да йочасад гыч 466 йоча ушнен. Нуно сўре-

тым, плакатым сўретленит, маскаигым ыштеныт.

– Тыгай конкурс-влак тунемше-шамычым шочмо марий кундемнын поянылыкшым шымлаш, марий чодыраште илыше кайык-вусо, янык-влак нерген пален налаш кумылашдат, – оила Йошкар-Оласе 23-шо номеран школышто тўналтыш класслам туныктышо Е.В.Рыбакова. – Тунемшем-влак «Заповедникысе пүртүс тўня» конкурслан сўретым сўретленыт. Тиддеч ончыч ме заповедникысе илыш нерген тўрыс уверым шымленна, книгалам шергалынна, фильм-влакым онченна.

Кажне пашаште йочан шочмо кундемнын йоратымыже, пүртүс поянылыкым аралыме верч колянымыже шижалтыт. Тидыже мемнам моткоч куандара.

Л.БЕСПАЛОВА, «Кугу Какшан» заповедникын пресс-секретарже.

Эн пагалыме да аклыме

Тўняште шуко профессий уло. Мый пўй эмлыше лияш шонем. Изием годсек врач профессий келша. Мыйын шонымаште, эмлызын пашаже эн пагалыме да шергакан. Енлан полышым пуымаш – эн аклыме сомыл. Сай врач лияш шуко тунемман. Мый чыла неле-йосым чыташ ямде улам. Илен толын, пагалыме врач лияш шонем.

Виктория АЛЕКСАНДРОВА.

Морко, Шўргыял.

Ме, 2-шо номеран Советский школынын 2-шо «В» классыштыже тунемше-влак, «Ме шўк ваштареш» сўретым сўретленна. Мый тўрлө фотосўрет дене плакатым ямдыленам.

Эмир МУХАДЖЫРОГЛУ.

*Глаза тошкалеш гын,
кїртнмьым туга.*

Ончылно улына

Классыште 9 ўдыр да 5 рвезе (снимкыште) тунемына. Ме чыланат спортлан шўман улына. Капкылнам яндарын кучена. Шукерте огыл «Весела старт» тагасымаште икымше верым налынна. Пырдыжгазет конкурсыштат ончылно лийынна.

Маша ШАМОВА.
Шернур, Кукнур.
Т.КОНАКОВАН фотожо.

Тоштерыште

Йошкар-Олаш мийымеке, Т.Е.Евсеев лўмеш Национальный тоштерыш эре пурем. Тушто 233 тўжем угла экспонат аралалтеш. Йошкар книгаш пуртымо янык ден кайык-влакым ончаш углак келша. Тыгак археологий экспонат-влак онгай улыт. Тошто семўзгарым, арверым, вургем да шуко молым ончен, марий калыкын эртыме корныжо шинча ончылно сўретлалтеш.

Илья ОКАШЕВ.

Волжский, Сотнур.

Кочам лүмеш

Кажне ийын Сенгымаш кечылан пөлеклалтше акция-влак эртарал-тыт. Мый «Шарнымаш сад» тунямбал акцияш ушненам. Сад-пакчаштына Микал кугезе кочам лүмеш сливым шынденам. Тек сли-вем одарланен кушкеш, а мый кугезе кочамым нигунам ом мондо.

Анна ВИНОГорова.

**Звенигово, 2-шо №-ан
Красногорский школ.**

Оксана Федорован фондшо «Мои герои большой войны» усталык конкурсым тений нылымше гана эртарен. Российын түрлө кундемже да вес элла гыч 19 тужем паша пурен. Сүрет, видеоролик, мурымаш, почеламутым сылын лудмаш, мурен куштымаш,

шкешотан онай жанр номинациялаште 50 сеньшыым палемденыт.

Козьмодемьянск ола гыч Екатерина Филатова

(**снимкыште**) мурым мурымо дене икымше верыш лектын. Ты ола гычак Полина Ивлева кумшо ли-йын. Йошкар-Ола гыч Александра Смирнова сүрет-шылан посна пөлекым налын.

Сеньше-влакым 25 апрельште Москосо Космонавтике тоштерыште саламленыт.

Сенгымаш

Май -

Шарнымаш книга

Кужагер район Токтайбеляк школын 3-шо классыштыже тунемше Юлиана Ибраева (**снимкыште**) аваже да акаже дене пырля «Ибраевмыт ешын шарнымаш книгажым» ямдылен.

– *Авам ден Наталия акам тукымвожын историйжым шымлаш икмыняр ий ончыч тужвалыныт. Тунам нуно ты пашам мучаш марте шуктен огытыл.*

«Мыйын еш архивем» республиканский конкурс нерген увертарымашым Интернетыште ужмеке, авам дене коктын пашалан угыч пижме. Икмыняр номинаций кокла гыч «Еш шарнымаш книга» тапасым ойырымо, – оила Юлиана. – *Коча-кован шарнымашыштым возен, военкоматысе документлаште, книгагалаште кычалын, Интернетысе түрлө сайтым шергалын, книгашке лаштык-влакым кажне кечын ешарыме.*

Ибраевмытын «Еш шарнымаш книга» кум ужашан. Сарыште кредалше-влаклан, тылыште тыршышешамычлан, сар жапысе йоча-влаклан пөлеклалтын. Тушко 35 геройым пуртеныт. Юлиана кугезе кочаже Павел Степанович Куклинын «Йошкар Шүдыр» орден дене кок гана палемдалтмыжым Интернетыште кычал муын. Тыгак моло родыжо-влакын подвигышт нерген пален налын.

Е.ИВАНОВА.

Фотом еш архив гыч налме

Чапкү воктене

Упшер ял калык Сенгымаш пайремым ий еда кумдан пайремла. «Палыдыме салтаклан» чапкү воктене митингым, «Курымашлык полк» акцияым эртарат. Шарныктышым 1995 ий 9 майыште почыныт. Ялыштына эше «В честь павших воинов»obelisk уло. Тудым мастер-влак Д.П.Герасимов ден С.М.Григорьев чоңеныт. Ме, тунемше-шамыч, памятник йыр арулыкым эскерена.

Саша СТЕПАНОВА.

Волжский район.

Арулыкым эскерена

Кугу Ачамланде сар историйыште эн шучко лийын. Кажне ешыш ойгым конден. Ме, Звенигово район Шолангер школышто тунемше-влак, шочмо элнам аралыше-влакым огына мондо. Сареш вуйым пыштыше-влаклан чапкү ден шарныктышла йыр арулыкым эскерена. Геройна-влак нерген шымлымаш пашам эртарена. Тыныс илышым пөлеклымыштан таум ойлена.

«Хранители» волонтер отряд.

Увер

«Герои Отечества» савыктыш «**Девятнацатилетие**» книгаг ямдыла. Тудо курымешлан вуйыштым пыштыше да «Российын геройжо» лүмым налше ег-влаклан пөлеклалтеш. Нунын коклаште – Волжский район Кугу Олыкялын шочшыжо **В.В.Иванов**. Тудо Чечня сарыште суапле подвигым ыштен. Түрыс уверым «Издательство «Герои Отечества» тужкаште ончыза.

Сенгымаш кече

Сар корным эртен

Кугезе кочам Константин Трофимович Чапаев 1914 ий 10 майыште Звенигово районысо Поянсола ялеш шочын. Сар деч ончыч колхозышто бригадирлан, счетоводлан пашам ыштен. 1941 ийыште сарыш каен. Тудо 104-ше №-ан пушечно-артиллерий войскаште кредалын. Радист лийын. 1944 ийыште тале кредалмаште лүддымылыкым ончыктымжлан «За отвагу» медаль дене палемдалтын. Кугезе кочам сар корным тўналтыш гыч мучаш марте эртен. Тыныс илышым арален кодаш полшымыжлан вием савен тауштем.

Ксения ЮФЕРЕВА.

Кужэнер школ.

Мастар кид

Гвоздикым тыге ыштен кертыда.

Снимкыште: Эльмир ден Кира шўжарже.

Кочаем войнаште лийын,
Шочмо элнам арален.
Сут тушман дене кредалын
Рўдола Моско воктен.

Корно лийын тудын йөсө,
Мландыжат йөршешак весе.
Вулно йўр моткоч лупшен,
Кочаем чыла чытен.

Эльмир АНИСИМОВ.
У Торъял, Токтарсола.

Палаш онгай

Кугу Ачамланде сар годым тушманын танкше-влак ваштареш шоншо-влак «кредалыныт». Рельс гыч ыштыме куд лукан шўдыр гай койшо авыртшышым «танк ваштареш шогалтыме шоншо» але «Гориккерын шўдыржө» маныныт. Тудым технический войскан генерал-майоржо М.Л.Гориккер сарын 12-шо кечынже шонен луктын. Ик метр кўкшытан тыгай чаракым ышташ шагатат пеле жап кўлын. Мулан, Москвам аралыме годым 37500 противотанковый шоншышым шогалтыме.

Шинчавўд йөршан

Сар. Могай кочо, чоным тургыжландарыше, шинчавўд йөршан шучко мут. Кеч-могай сар шуко еным тулыкеш кода, мучашдыме ойгым конда. Кугу Ачамланде сар шукерте эртен гынат, ме, самырык тукум, Кугу Сенгымашым кузе лишемдымым нигунам мондышаш огынал. Ме канде кава йымалне, кайык мурым колыштын, чевер кечылан куанен, мотор пўртўслан йывыртен илымыланна кугезе коча-кована-влаклан тауштена. Мыйын кугезе кочамат, И.В.Васильев, сенгымашым лишемдаш полшен.

Даниил АЛЕКСЕЕВ.
Морко, Коркатово.

Вуйым савен тауштат

Пөтгьял школышто тунемше да туныктышовак «Сенгымаш сад» акцияым кажне ийын эртарат. Нуно, Кугу Ачамланде сар годым шочмо элым аралыше землякышт-влакым, сөй пасулаште вуйыштым пыштыше-влакым шарнен, школ пакчаште вондерлам, пушенгылам шындат. Тений тиде акцияым Пөтгьялын шочшыжо, автоматчик-влак взводын командирже, лейтенант А.А.Семеновлан пөлекленыт. 11-ше классыште тунемше-влак (снимкыште) коло олмапум шынденыт.

Кугыенжат, йочажат, кажне кечын «Сенгымаш сад» воктеч эртен, тыныс илышым арален кодышо герой-влакым вуйым савен шарналтат.

Н.И.ВАСИЛЬЕВА, директорын воспитаний паша шотышто алмаштышыже.
Волжский район.

Кажныже уста

Шернур район Кучанур ялыште ильше Петухов-мыт ешыште (снимкыште) усталык шўлыш озалана.

Озавате Ольга Алексеевна «Шернур вел» редакцийыште корреспондентлан ятыр ий тыршен. Кызыт Кучанур клубым вуйлата. Пелашыже Анатолий Андреевич «Северо-восточные тепловые сети» организацийыште слесарьлан пашам ышта. Суртоза – тале мер пашаен. Анатолий Андреевич ден Ольга Алексеевнан кум икшывышт уло. Кугуракше, Валерия, Шернур посёлкысо 2-шо номеран школын 4-ше классыштыже чыла «визитанлан» тунемеш. Аваж гай артист койышан. Мураш,

15 май –
Ешын тўнямбал
кечыже.

кушташ, сўрет-
лаш кумы-
лан. Олимпи-

адылаште уш-акылжым терга, сочиненийым возымаш да почеламутым сылнын лудмаш кон-курслашке ушна. Кокымшо икшыве – Женья. Тудо вич ияш. Шернур посёлкысо «Йомак» йочасадыш коштеш. Машинам, пўртўсым сўретлаш йўрата. Кидше гыч карандаш, фломастер, чия ден альбом огыт коран. Сўретче лиш, очыни. Эн изиже, Катя – ончыкылык мурызо. Сылне семым колешат, муралтен-кушталтен колта.

– *Ме жапым еш дене пырля эртараш тыршена. Пўртўс лонгаите канаи йўратена. Йоча-влак аттракционныи, кинотеатрыи, театрыи кумылын коштыт. Ончыкыжым Марий Элысе сылне верлашке экскурсий дене каяи шонымашина уло. Еш – тўн поянлык, илыи эңертыи. Тек кажне ешыште пиал да йўратымаи озаланат,* – ойлат ача-ава.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Фотом еш архив гыч налме.

Коваем – йолташем

Коваем Зоя Федотовна Шудасолаште ила. Тудо пашан ветеранже. Сулен налме канышыш лекмешкыже, фермыште пашам ыштен. Кызытат яра огеш шинче, эре пашам ышта. Кеҗежым сад-пакчаштыже могай гына пеледыш уке! Моткоч тамлын кочкаш шолта. Ковай, пенгыде тазалыкым, кужу ўмырым тыланем. Тый мыйын эн сай йолташем улат.

Юля ЯГОДАРОВА.

Советский, Кельмаксола.

Чолга шўдыр

Мыйын уло шўжарем,
Тудым мые йўратем.
Ош ўпан, мотор шинчан,
Полдыш гай изи неран.
Тудо чулым, ушан ўдыр –
Чылт кавасе чолга шўдыр.
Пешак писын куржталеш.
Мыйым миен ондалеш.

Давид ТОКПАЕВ.

Параньга, Кугу Пумарий.

Эн кугу поянлык

Илышыште эн кугу поянлык – еш. Ешна икоян, а ме пиалан улына. Зоя авам тыматле койыш-шоктышан. Тудо тутло кочкышым шолта. Виталий ачам патыр, ой-каҗашыже-влак сайлан веле туныктат. Вика акам дене эре икте-весылан полшена. Дима шольым гай мыскараче тўняштыжат уке, очыни.

Кристина ВАСИЛЬЕВА.

Волжский, Сотнур.

Синквейн

Ава
Лыжга, мотор.
Пукша, йўкта, кушта.
Эн шерге ен тўняште.
Айдеме.

Наташа ХАМИНА.
Морко, Эңерсола.

Сылне марий лўман

Авамын
лўмжō – Айвика. Могай
сылне марий лўм! Авай, тый
мыланна эр
кече гай кўлат.
Изи шўжарем дене
когылянна эре жапым
муат: урокым пырля
ыштена, тўрлō модыш дене
модына, каныш кечын пўртў-
сышкō лектына. Мемнам
тамле кочкыш дене сийлаш
вашкет.

Авай, таза, пиалан да
кужу ўмыран лий! Тек тыйын
кумылет нигунам огеш воло!
Мый тый денет кугешнем.

Егор АҚТАНАЕВ.
Медведево, Руэм.

8 май – Вер гыч верыш куснылшо кайык-влакын тўнямбал кечышт.

Шулдыран йолташ

Я эрдене, я кастане
Сад-пакчашке мый лектам.
Кайык-влакын мурышт дене
Вий-куатым

мый налам.

Теве кайыш

шогертен,

Кайык-влакым лўдыктен.

Киса кайык лўдыж ден

Шыле писын

да өрткен.

Вараксим

окна воктен

Шке пөлемжым

ачален.

Эрдене эр вычыматен,

Мыйым тудо кынелтен.

Анна АНДРЕЕВА.

Кужэгер,

Тошто Йўледўр.

Чын кочкына

Урок деч вара ме класс дене «Чын кочмо нерген мутланымаш» кружокыш коштына. Тудым Л.П.Макарова вуйлата. Людмила Прокопьевна пайдале кочкыш, чын кочмаш, шкем кучен моштымаш, тазалыкым эскерымаш нерген каласкала. Кружокышто йомакым возена, модына, конкурслашке чолган ушнана. Шукерте огыл школышто «Тазалыкклан келшыше кочкыш» проект конкурс эртаралтын. Ме авам дене «Кенеж салат» кочкышым ямдыленна. Мый сенгышыш лектынам.

Кужэгер, Йывансола.

Икымше интернет-радиостанций «Internet Talk Radio» маналтын. Тудым 1993 ийыште шонен луктынтыт.

«Ямде лий» 2021 ий 7 май

Фотом еш архив гыч налме.

Родион МАМАЕВ.

7 май – Радион кечыже.

Сўретым чыа.мтыза.

Йўдым –

**К
Н
И
Г
А
Г
У
Д
Ы
Ш**

С. Чавайн лўмеш Национальный книгагудышто черетан «Библио-йўд» акций моткоч онайын эртаралтын. Тудо «Книга – шўдыр дек корно» темлан пөлеклалтын. Кугыен-влакым сандалык дене кылдалтше площадкылаште ужаш лийын гын, йоча-влакым мастер-класс сымастарен. Марий талешке кече дене кылдалтше акцият кумылым савырен. «Мый улам уныкаже Онарын» площадке ятыр икшывым иквереш чумырен. Книгагудо пашаен-влаклан кугу тау!

Медведево, Руэм.

С.МУРТАЗИНА.

М. Шкетан лўмеш Марий кугыжаныш драме театр		РЕКЛАМЕ.
МАЙ		
7 куарня 18:00	БАВАЙ / Ба Комедия	Ю. Туликана 2 шк. 30 мин.
8 суббота 16:00	ЧЕЛОВЕК ИЗ ПОДОЛЬСКА История одного допроса	Д. Данилов 1 час. 30 мин.
13 изарня 18:00	ШОЧМО КЕЧЫН Комедия	В. Ткачев / День ангела 2 шк. 10 мин.
20 изарня 18:00	МАРИНАВТ-ВЛАК але ТЕВЕ КУШТО ИЛЫШЕТ! Комедия	З. Долгова / Мариnavты или Вот где жизнь! 2 шк. 10 мин.
23 воскресенье 16:00	FOLKS Сказки народов мира	С. Пестрев 6+
КАССЕ 8(8362)78-13-78 SHKETAN.RU		

«Ямде лий» йоча газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1150 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет редакций.

Газетым редакцийыште погымо да версталыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийн адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследиым аралымаште законодательствым шуктен шогымым эскерыше Федеральный службыв Приволжский федеральный округысyo управленийыштыже регистрироватылме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральыште пуымо.

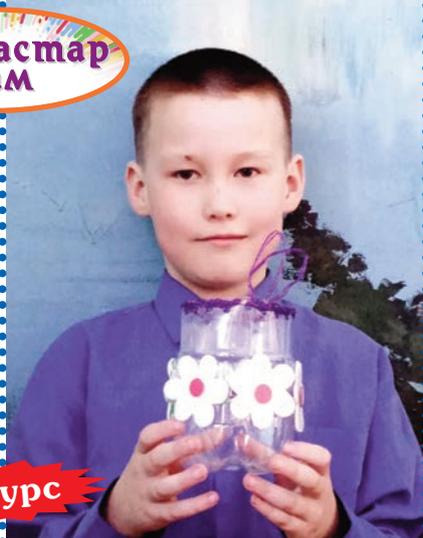
0+

Печатыш пуымо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымашышт тўрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийн да издателын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пўрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Кидмастар
улам

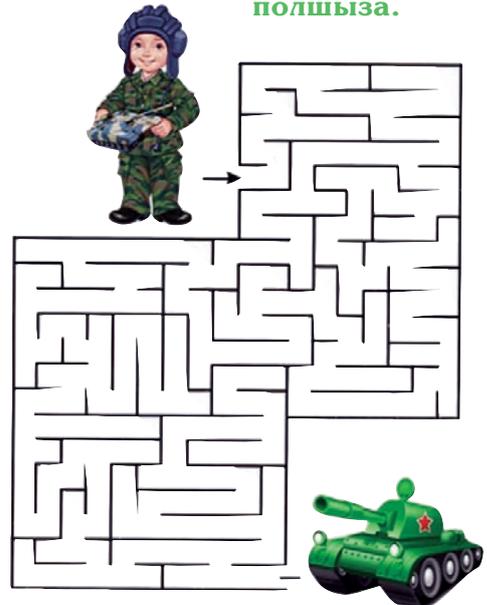

Конкурс

Матвей СИДОРОВ.
Йошкар-Оласе
16-шо номеран школ.

Дима ИСАЕВ.
Волжский, Пётъял.

Танкистлан танкше дек
корным муаш
полшыза.

- 10
- 9
- 8
- 7
- 6

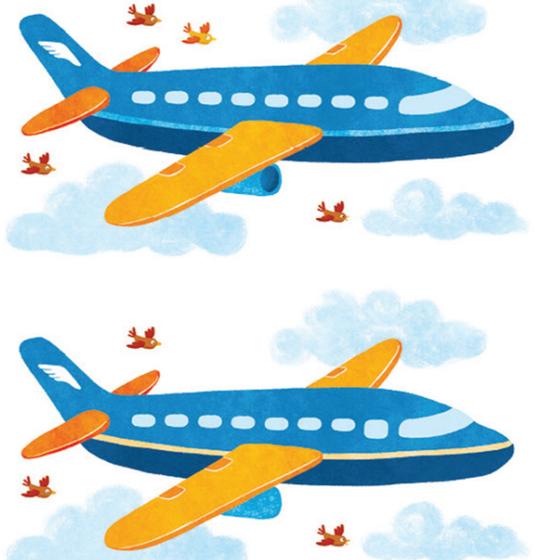
Шотлыза.
Корабльым
вашмут дене
келшыше түс
дене чиял-
тыза.

У мутым тунемына

Задаче

Сүретыште 4 ойыртемым муза.

Сүретлам ончен,
званий-влакым палыза.

Кроссворд

Грушо олма деч
кок пачаш шерге.
Можо шерге: куд
грушо але куд
олма да
МЫНЯР
гана?

Рушла
гыч мар-
лашке
кусарыза.

Тушто-
влак:

- Шола гыч
пурлашке:
- 2.Словесник. 5.Список.
  - 6.Октябрь.
  - 8.Учреждение.

Чондымо,
умшадыме –
нигö деч чот кочкеш.

Тўняште мом висен
от керт?

- Кўшычын ўлыкö:
- 1.Словарь. 3.Родник. 4.Фамилия. 7.Примыкание.

Н.Д.ИЛЬИНА, туныктышо.

Волжский, Карай.

- Генерал-полковник
- Вице-адмирал
- Армийын генералже
- Флотын адмиралже
- Российын маршалже

Интернетысе сүрет-влакым кучылтмо.